

Jak szukać szybko i efektywnie?

Karolina Grodecka

Przewodnik ma na celu odsłonięcie kilku ciekawostek, które pomogą Ci poruszać się sprawnie w sieci i wyszukiwać informacje szybko i efektywnie.

CO CIEKAWEGO MOŻESZ ZNALEŹĆ W PRZEWODNIKU?

Nie szukaj na oślep. Kilka rad jak strategicznie wyszukiwać informacje

Jak dodatkowo możesz doprecyzować swoje wyszukiwanie?

- I. Wyszukiwanie przez frazę oraz skrót klawiszowy „ctrl f”
- II. Operatory zaawansowane

Gdzie warto zaglądać po dodatkowe porady w wyszukiwaniu?

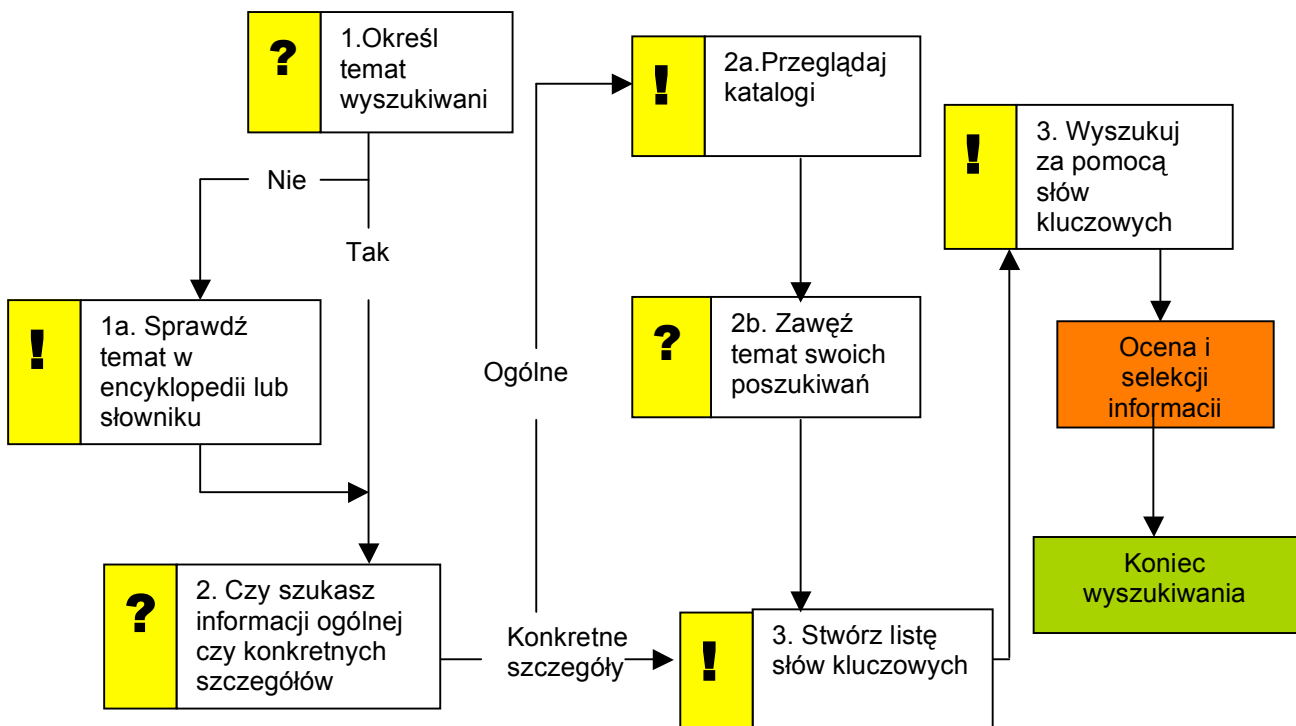
Wyszukiwarki grafiki

Nie szukaj na oślep.

Kilka rad jak strategicznie wyszukiwać informacje

Na czasy, w których wyszukiwarki będą czytały nam w myślach musimy jeszcze trochę poczekać. Ich obecna siła polega na tym, że dają miliony wyników, co z kolei sprawia, że siedząc przed komputerem, mamy poczucie bezpieczeństwa. Jesteśmy zasypywani różnymi informacjami, z których zawsze coś trafi się na temat. Jeśli szukamy prostych informacji, jak adres czy telefon do przychodni, wyszukiwarka nigdy nas nie zawiedzie. Rośnie w nas przekonanie, że w wyszukiwarce można wierzyć i wszystko można w niej znaleźć. Jednak, co w sytuacji, gdy chcemy znaleźć coś nieco bardziej skomplikowanego niż telefon do przychodni? Co w sytuacji, kiedy potrzebujemy artykuł na określony temat, a do tego chcemy, aby był wiarygodny? Takie działanie wymaga od nas na pewno więcej wysiłku. Ale trzeba też wiedzieć, co robić aby nie szukać na oślep. Dlatego proponujemy kilka przydatnych rad, które pokażą jak szukać informacji strategicznie i świadomie.

Poniższy schemat przedstawia etap przygotowania się do procesu wyszukiwania informacji w sieci. Jak widzisz, schemat nie zaczyna się od wpisania słów w wyszukiwarkę, ani nie kończy na wybraniu z uzyskanych wyników jednej czy dwóch stron WWW. Wbrew pozorom etap przygotowania do wyszukiwania jest bardzo istotnym działaniem, które gwarantuje uzyskanie precyzyjnych wyników.

Wyszukiwanie informacji jest indywidualnym działaniem każdego człowieka. Ludzie różnie interpretują treści, przez co poszukują w różny sposób, np. na ten sam temat dobierają różne słowa kluczowe. Jednak są pewne elementy wspólne, które przedstawia powyższy schemat.

Zanim przystąpisz do właściwego wyszukiwania informacji, zwróć uwagę na następujące rzeczy:

1. Zastanów się, jaki jest temat Twoich poszukiwań

Aby rozpocząć wyszukiwanie potrzebujesz ogólnych, pobieżnych wiadomości. Jednak warto usiąść na spokojnie i spędzić pół godziny nad zastanowieniem się co już teraz wiesz o temacie, na który chcesz szukać informacji, a szczególnie nad tym, czego chcesz się jeszcze dowiedzieć. Lub zamiast zastanawiać się nad poziomem Twojej wiedzy, możesz ten czas wykorzystać na spisanie pomysłów i pytań dotyczących ogólnego tematu wyszukiwania.

1a. Sięgnij po pomoc do encyklopedii lub słownika

Jeśli nie czujesz się na siłach określić ogólnego tematu wyszukiwania i ustalić pytań, sięgnij do źródeł informacji, które pomogą ci szybko zdobyć potrzebną wiedzę. Na pewno pomocne będą encyklopedie, czy słowniki lub inne sprawdzone źródła informacji faktograficznej.

2. Zastanów się, jakiej informacji szukasz

Poświęć chwilę i odpowiedz sobie na pytanie czy szukasz ogólnych informacji, które przybliżą Ci temat (np. łamanie prawa w USA), czy próbujesz znaleźć szczegółową informację (np. w który stanie prawo zezwala na posiadanie broni).

Jeśli szukasz treści ogólnych, twój temat może być zbyt szeroki, a słowa, których używasz do wyszukiwania mogą być wspólne dla wielu różnych tematów, niekoniecznie związanych z tym, którym jesteś zainteresowany. W takiej sytuacji możesz wspomóc się katalogiem online (np. w serwisie Onet lub Wirtualna Polska), w którym strony są pogrupowane w działy tematyczne.

Jeśli natomiast wiesz dokładnie czego szukać, i możesz to precyzyjnie nazwać, przejdź od razu do wyszukiwarki i wpisz odpowiednie słowa kluczowe.

2a. Dlaczego warto przeglądać katalogi?

Opracowywaniem katalogów zajmują się specjaliści. Podstawą gromadzenie stron WWW jest ich treść, czyli temat. Natomiast wyszukiwarki wyszukują informacje na zasadzie porównania wpisanych przez Ciebie słów kluczowych z bazą danych jaką posiadają. Wyszukiwarka jako wynik pokaże wszystkie strony, w których słowa kluczowe pokrywają się, z tymi, które zostały wpisane. Innymi słowy wyszukiwarka nie myśli jak człowiek i nie pokazuje stron ze względu na ich treść.

Na przykład, jeśli posiadasz tylko temat (podatki lub prawa zwierząt), który chcesz zawęzić, wystarczy że będziesz podążał za linkami w katalogu, które od ogólnego tematu zaprowadzą Cię do treści bardziej szczegółowych.

2b. Zawężanie tematu wyszukiwania.

Jeśli wiesz już dużo o temacie, na który chcesz wyszukiwać, nie obawiaj się zawężyć wyszukiwanie. Polega to na konstruowaniu wąskich słów kluczowych – czyli pytaniu o szczegóły. Nie obawiaj się tego, że otrzymasz mniej wyników. Zwiększy się precyzja, kosztem ilości, ale pamiętaj, że ilość nie świadczy o jakości.

3. Stwórz listę słów kluczowych

Zanim przystąpisz do wyszukiwania w wyszukiwarce, opracuj listę słów kluczowych i fraz. Mogą to być synonimy, odpowiedniki lub warianty jednego słowa. Jeśli wymyślenie synonimu sprawia Ci trudność, sięgnij do słownika.

4. Szukanie przez słowa kluczowe

Wypisane słowa kluczowe wprowadź do kilku różnych wyszukiwarek. Pamiętaj, że wyszukiwarki mają różne bazy, dlatego wyniki wyszukiwania mogą nieco różnić się od siebie. Faktem jest, że Google

obejmują swoim zasięgiem 90% zasobów Internetu, ale zostaje jeszcze 10%, które możesz znaleźć właśnie w innych wyszukiwarkach. Wtedy będziesz miał pewność, że wyszukiwanie było kompletne.

5. Selekcjonuj i oceniaj informacje

Ilość wyszukanej informacji zmusza do selekcji i oceny wiarygodności. Wykorzystuj do tego zaproponowane przez nas formularze oceny źródeł informacji.

6. Czy to już koniec?

Złudne jest myślenie, że po takim wyszukiwaniu masz już wszystkie informacje i nic nowego nie uda się znaleźć. Codziennie powstaje tysiące nowych stron, publikowanych jest setki artykułów. Powtarzaj więc swoje wyszukiwanie, co jakiś czas. Jeśli piszesz pracę na określony temat, Twoja wiedza nieustannie przyrasta. Im większa wiedza tym większa szansa na znalezienie jeszcze bardziej precyzyjnych informacji niż na początku.

Jak dodatkowo możesz doprecyzować swoje wyszukiwanie?

I. Wyszukiwanie przez frazę oraz skrót klawiszowy „ctrl f”

▪ **Fraza**

Pierwszym ze sposobów precyzowania wyszukiwania jest wyszukiwanie przez frazę. Frazą lub inaczej wyrażeniem może być zespół wyrazów występujących obok siebie w określonym porządku np. tytuł książki składający się z kilku wyrazów.

Wyszukiwanie poprzez frazę polega na ujęciu w znak cudzysłowu (") wyszukiwanego wyrażenia np. „Pan Tadeusz”, „National Geographic”, „Mistrz i Małgorzata”, ect.

Jakie są zalety wyszukiwania przez frazę?

Fraza zwiększa precyzję wyszukiwania. Wyszukiwarka pokaże tylko te strony na których występują oba wyrazy, **obok siebie**, co w znacznym stopniu zmniejsza ilość wyszukanych stron, ale za to wpływa na większą precyzję znalezionych informacji.

▪ **„Ctrl f”**

Ten skrót klawiszowy pozwala wyszukać na stronie wpisane w wyszukiwarce wyrazy. Dzięki temu łatwo można zorientować się czy kontekst tematu odpowiada Twoim potrzebom. Często zdarza się tak, że tytuł strony czy artykułu idealnie pokrywają się z tym, co chcesz się dowiedzieć, ale po przeczytaniu informacji okazuje się, że tekst był zupełnie o czymś innym. Dlatego zamiast tracić czas na zapoznanie się czy choćby „skanowanie” wzrokiem tekstu w poszukiwaniu odpowiedzi zastosuj skrót „ctrl f”.

Skrót działa także w dokumentach zapisanych w formacie PDF i pod każdym edytorem tekstu.

Przykład

Np. Chcesz kupić psa rasy labrador. Potrzebujesz wyszukać informacje dotyczące ich wrodzonych predyspozycji do pomocy ludziom.

W okno wyszukiwarki wpisujesz: labrador. Kolejno po wejściu na jedną ze stron, aby szybko przeszukać w jakim kontekście pielęgnacja labradorów została użyta wciśnij jednocześnie klawisz „ctrl” i klawisz „f”. Otworzy się okienko „znajdź” u dołu strony lub osobne okienko w zależności od przeglądarki, jaką używasz. Po wpisaniu poszukiwanego słowa „przewodnik” i wciśnięciu enter, słowo zostanie podświetlone. Wtedy łatwo możesz zobaczyć, czy informacje odpowiadają twoim rzeczywistym potrzebom.

(na przykładzie przeglądarki Mozilla FireFox)

II. Operatory zaawansowane

W większości wyszukiwarek, oprócz wyszukiwania zaawansowanego przy użyciu formularza, można stosować kilka operatorów zaawansowanych, czyli wyrazów o specjalnym znaczeniu. Operatory te zazwyczaj modyfikują wyszukiwanie w pewien sposób, a nawet całkowicie zmieniają jego typ.

Używanie operatorów zaawansowanych jest bardzo wygodną rzeczą i pozwala łatwo doprecyzować wyszukiwanie i tym samym uzyskać wyniki odpowiadające Twoim potrzebom.

Jak stosować?

W okienko wyszukiwarki należy wpisać właściwy operator i kolejno słowa lub frazy, adresy stron www, które chce się wyszukać.

- ❗ Pamiętaj o dwukropku po operatorze (np. link: define:)
- ❗ Pamiętaj, że po operatorze i dwukropku nie może być spacji

Są to generalne zasady stosowania wszystkich omówionych przykładów

Oto kilka przydatnych operatorów (na przykładzie Google).

- **link:** użycie tego operatora umożliwia znalezienie wszystkich stron internetowych, zawierających linki do wpisanej przez nas strony.

Przykład

Chcesz wyszukać wszystkie strony, na których znajdują się linki do strony WWW Centrum e-Learningu AGH. W okienko wyszukiwarki wpisujesz link:www.cel.agh.edu.pl

Sieć [Grafika](#) [Grupy dyskusyjne](#) [Katalog](#) [Desktop](#) [więcej »](#)

link:www.cel.agh.edu.pl [Szukanie zaawansowane](#)
[Ustawienia](#)
[Narzędzia językowe](#)

☒ Szukaj w Google ☐ Szczęśliwy traf

☒ Szukaj w Internecie ☐ Szukaj na stronach kategorii: język polski

Jakie wyniki? Na zrzucie ekranowym widoczne są 2 pierwsze wyniki, czyli strony zawierające w swojej treści adres strony WWW Centrum e-Learningu.

[e-Nauczyciel](#)

Warunki uczestnictwa. - podstawowa znajomość obsługi komputera - przynajmniej raz w tygodniu dostęp do komputera i Internetu - konto e-mail ...

[www.e-nauczyciel.org/warunki.php](#) - 7k - [Kopia](#) - [Podobne strony](#) - [Zanotuj](#)

[elearningeuropa.info](#)

The e-learning Directory provides a wide range of e-learning materials and information sources from throughout Europe, organised by category and interest ...

[www.elearningeuropa.info/directory/index.php?page=search_results&qry=e-Learning&qmatch=0&area...](#) - 29k - [Kopia](#) - [Podobne strony](#) - [Zanotuj](#)

- **url:** użycie tego operatora umożliwia znalezienie stron, które w adresie mają konkretne słowo.

Przykład

Chcesz wyszukać wszystkie strony, które w adresie mają określone słowo czyli można założyć, że dotyczące określonej tematyki.

Sieć [Grafika](#) [Grupy dyskusyjne](#) [Katalog](#) [Desktop](#) [więcej »](#)

url:labrador [Szukanie zaawansowane](#)
[Ustawienia](#)
[Narzędzia językowe](#)

☒ Szukaj w Google ☐ Szczęśliwy traf

☒ Szukaj w Internecie ☐ Szukaj na stronach kategorii: język polski

Jako wyniki otrzymasz strony, które w swoim adresie URL mają słowo labrador.

- **define:** użycie tego operatora umożliwia bezpośrednie znalezienie definicji. Definicje te pochodzą z różnych źródeł online.

W polskiej wersji Google wyszukiwanie przez define: nie działa do końca poprawnie. Dlatego poniższy przykład przedstawia wyszukiwanie w Google.com.

Przykład

Chcesz znaleźć definicję biblioteki.

define:library [Advanced Search](#)
[Preferences](#)
[Language Tools](#)

Wyniki nie są linkami do stron zawierających definicję lecz samymi definicjami wraz z linkami do stron, z których definicje pochodzą.

Definitions of **library** on the Web:

- ♦ a room where books are kept; "they had brandy in the library"
- ♦ a collection of literary documents or records kept for reference or borrowing
- ♦ a depository built to contain books and other materials for reading and study
- ♦ (computing) a collection of standard programs and subroutines that are stored and available for immediate use
- ♦ a building that houses a collection of books and other materials
wordnet.princeton.edu/perl/webwn
- ♦ In its traditional sense, a library is a collection of books and periodicals. It can refer to an individual's private col

- **site:** użycie tego operatora umożliwia wyszukanie stron z określonej domeny lub serwisu.

Przykłady domen:

edu – edukacja, szkolnictwo

org – organizacje

com – komercyjne

gov – rządowe, polityczne

pl – polska

uk – angielska

Wyszukiwanie przez domenę jest także możliwe w formularzu wyszukiwania zaawansowanego (pole: Wyszukuj w adresie strony).

Przykład

Chcesz znaleźć organizacje zajmujące się doskonaleniem zawodowym.

Wpisujesz w okno wyszukiwarki frazę „doskonalenie zawodowe” a następnie po spacji site:org

Sieć [Grafika](#) [Grupy dyskusyjne](#) [Katalog](#) [Desktop](#) [więcej »](#)

☒ Szukaj w Internecie ☐ Szukaj na stronach kategorii: język polski

[Szukanie zaawansowane](#)
[Ustawienia](#)
[Narzędzia językowe](#)

Wynikiem wyszukiwania powinny być strony WWW organizacji zajmujących się doskonaleniem zawodowym.

Gdzie warto zaglądać po dodatkowe porady w wyszukiwaniu?

Każda wyszukiwarka oferuje wskazówki dotyczące wyszukiwania informacji w sieci. Zazwyczaj znajdują się one w zakładce „About...”.

Warto zajrzeć do **Centrum Pomocy Google**, ponieważ instrukcja oraz wskazówki są w języku polskim i są dobrze opracowane. Dostęp: www.google.pl/support/?hl=pl

Nie tylko tekst. Jak szukać grafikę?

Potrzebujesz rozweselić materiały dla uczniów, ożywić prezentację, zbudować schemat? Potrzebne ci zdjęcia? I na to znajdzie się rada. Jeśli wiesz, gdzie i jak szukać, w sieci możesz znaleźć bardzo ciekawe materiały graficzne. Oto kilka przykładów wyszukiwarek graficznych:

- Grafika Googe <http://images.google.pl>
- Onet Zdjęcia <http://szukaj.onet.pl/zdjecia.html>
- Ditto.com <http://www.ditto.com>
- Altavista Image Search <http://www.altavista.com/image/default>

Pamiętaj, że zdjęcia, rysunki czy inne grafiki są także chronione prawem autorskim. Kiedy będziesz wykorzystywać je w swoich materiałach, podaj źródło, z którego korzystasz. Wystarczy adres strony WWW, na której grafika ta została umieszczona. O adresie strony możesz dowiedzieć się, klikając na wybraną grafikę.

Przykład:

Po wypisaniu w wyszukiwarkę grafiki Google słowa „kot” i kliknięciu na wybrany obrazek otwiera się strona na której znajdują się dwa elementy:

- miniaturka obrazka z kotem + podany link do oryginału oraz
- strona WWW, na której obrazek ten został wykorzystany oryginalnie.

Na tej podstawie możesz ustalić źródło pochodzenia grafiki, które koniecznie zaznacz w swoich materiałach.

BIBLIOGRAFIA

1. Wyszukiwanie zaawansowane lecz nietrudne. W: Centrum pomocy Google [Dostęp: www.google.pl/support/bin/static.py?page=searchguides.html&ctx=advanced, odczyt: 20.07.2008].
2. Operatory zaawansowane. W: Centrum pomocy Google [Dostęp: www.google.pl/help/operators.html, odczyt: 20.07.2008].
3. Branham, Craig (1997). The Search Process. [Dostęp: <http://www.slu.edu/departments/english/research/page5.html>, odczyt: 20.07.2008].
4. Finding Information on the Internet: A Tutorial: Recommended Search Strategy: Analyze your topic & Search with peripheral vision. UC Berkeley Library [Dostęp: <http://www.lib.berkeley.edu/TeachingLib/Guides/Internet/Strategies.html>, odczyt: 20.07.2008].